

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul Hotărârii Consiliului de administrație al ANRE privind modificarea Metodologiei de calculare, aprobare și aplicare a prețurilor reglementate pentru energia electrică furnizată de furnizorul central de energie electrică, aprobată prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 483/2017

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (<i>în continuare – Agenția /ANRE</i>), Departamentul energie electrică și regenerabilă, Secția reglementări.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Temeiul legal pentru intervenția de reglementare propusă îl constituie art. 9 alin. (1) lit. 1), din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică (<i>Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 437-440/598, din 19.08.2025</i>), care prevede că Agenția aprobă metodologia de calculare, aprobare și aplicare a prețurilor reglementate pentru energia electrică și energia termică produse la centralele electrice de termoficare urbane, alte metodologii de calculare, aprobare și aplicare a prețurilor și a tarifelor reglementate, inclusiv metodologia tarifară pentru serviciul de operare a pieței energiei electrice, precum și prețurile și tarifele reglementate prevăzute la art. 129 alin. (2) lit. a), d), f) – i), de asemenea monitorizează corectitudinea aplicării de către titularii de licențe a metodologiilor respective, precum și a tarifelor și a prețurilor reglementate aprobate în conformitate cu acestea.   Subsecvent art. 129 alin. (2) lit. g) stipulează că în categoria prețurilor și tarifelor reglementate se încadrează prețurile reglementate pentru energia electrică furnizată de furnizorul central de energie electrică, în conformitate cu art. 87 alin. (2).
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Actualmente prețurile reglementate pentru energia electrică furnizată de furnizorul central de energie electrică sunt calculate conform prevederilor actului normativ în vigoare, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 483/2017 din 13.12.2017 – Metodologia de calculare, aprobare și aplicare a prețurilor reglementate pentru energia electrică furnizată de furnizorul central de energie electrică (<i>în continuare – Metodologie</i>).   Metodologia în vigoare stabilește principiile și modul de determinare a prețurilor reglementate pentru energia electrică furnizată de furnizorul central de energie electrică (<i>în continuare – FCEE</i>), precum și procedura și modul de ajustare a prețurilor reglementate pentru energia electrică furnizată de FCEE.   Modificarea cadrului normativ primar, în special a Legii nr.10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (<i>în continuare – Legea 10/2016</i>), a condus la apariția unor noi componente utilizate la formarea prețului reglementat pentru energia electrică din surse regenerabile, și anume: - Costurile eferente obligației de colectare și de dispunere de mijloace financiare (lichidități) echivalente plăților prognozate pentru o perioadă de o lună pentru producătorii eligibili mari stabiliți în cadrul procedurilor de licitații și pentru producătorii eligibili mici, în conformitate cu contractele semnate cu aceștia (art. 30 alin. (1¹) din Legea 10/2016);- costurile operaționale suportate de furnizorul central de energie electrică în calitate de contrapante la contractele pentru diferențe și contractele reglementate pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile, costurile suportate în

legătură cu organizarea licitațiilor pentru comercializarea garanțiilor de origine și pentru acoperirea costurilor administrative necesare în scopul implementării prevederilor legii menționate (art. 30 alin. (2) lit. f¹ din Legea 10/2016).

Astfel, în legătură cu faptul, că prevederile actului normativ în vigoare nu iau în considerare aceste costuri problema de bază care necesită a fi soluționată prin intervenția de reglementare este:

- *Expunerea Furnizorului central riscurilor financiare, deoarece metodologia actuală nu conține anumite componente noi, fapt care impune riscuri privind recuperarea tuturor cheltuielilor furnizorului dat.*

Raționamentul intervenției este argumentat prin faptul, că introducerea unor modificări în mecanismul de calculare a prețului pentru energia electrică furnizată de FCEE, va reflecta cheltuielile reale și justificate, strict necesare suportate către acesta pentru desfășurarea activității respective.

Aceasta va permite o predictibilitate mai mare a activității furnizorului central de energie electrică, a costurilor suportate de către acesta la prestarea serviciului reglementat și a venitului reglementat ce va fi obținut anual de furnizor.

Cu privire la părțile interesate afectate de problema specificată, aici pot fi subliniate următoarele entități care sunt interesate de soluționarea acesteia:

1. **Furnizorul central de energie electrică S.A. „Energocom”** – entitate desemnată de Guvern pentru a cumpăra energie electrică de la producătorii care generează energie electrică la centralele electrice eligibile care utilizează surse regenerabile de energie și, pentru o perioadă definită de timp, energia electrică produsă de centralele electrice de termoficare urbane, precum și pentru a furniza această energie pe piața energiei electrice în condițiile prezentei legi, la preturi reglementate, aprobate de către Agenție;
2. **Furnizorii de energie electrică:**
 - Î.C.S. „Premier Energy” S.R.L.;
 - „FEE-Nord” S.A;
 - „Navitas Energy” S.R.L.;
 - „ML ENERGY-GROUP” S.R.L.;
 - „M.Energy Trading” S.R.L.

Furnizorii de energie electrică sunt obligați să cumpere de la FCEE cantitățile de energie electrică stabilite de Agenție în conformitate cu Regulile pieței energiei electrice, în funcție de cotele deținute de aceștia pe piața cu amănuntul a energiei electrice, la preturile reglementate aprobate de Agenție.

În conformitate cu prevederile Regulilor pieței energiei electrice, furnizorul central de energie electrică a actualizat cantitățile de energie electrică în baza cărora vor fi determinate cotele lunare de repartizare a energiei electrice:

începând cu 1 ianuarie 2026 pentru furnizorii menționați

Denumirea furnizorului	Cantitatea de energie electrică, mii kWh
Î.C.S. „Premier Energy” S.R.L	3 132 595,857
„FEE-Nord” S.A	984 982,945
„Navitas Energy” S.R.L.	38 670,093
„ML ENERGY-GROUP” S.R.L.	5 263,067
„M.Energy Trading” S.R.L.	74 171,385

Pe perioada a 11 luni a anului 2025 furnizorii menționați au procurat următoarele cantități de energie electrică de la furnizorul central de energie electrică

Denumirea furnizorului	Cantitatea de energie electrică, kWh
Î.C.S. „Premier Energy” S.R.L	617 203 929
„FEE-Nord” S.A	202 612 629
„Navitas Energy” S.R.L.	4 090 970
„ML ENERGY-GROUP” S.R.L.	1 766 154
„M.Energy Trading” S.R.L.	7 421 493

Cauza primordială care a dus la apariția problemei enunțată este:

1. Modificarea cadrului normativ primar și anume Legea 10/2016 și respectiv apariția unor componente de cost noi care urmează a fi reflectate în Metodologie.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

Principalele obiective urmărite de intervenția de reglementare sunt următoarele:

1. *Considerarea și includerea integrală a costurilor strict necesare a furnizorului central de energie electrică, considerând ultimele prevederi a legislației primare;*
2. *Reflectarea în costul final al energiei electrice achitate de consumatorul final, al cheltuielilor integrale suportate de FCEE în legătură cu derularea schemelor de sprijin prevăzute de Legea 10/2016.*

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Din principalele prevederi ale proiectului putem evidenția:

- 1) includerea în formula de calculare a prețului reglementat de furnizare a energiei electrice a componentelor ce reprezintă:
 - cuantumul mijloacelor financiare colectate de furnizorul central (lichidități), echivalente plăților prognozate pentru o perioadă de o lună pentru producătorii eligibili mari stabiliți în cadrul procedurilor de licitații și pentru producătorii eligibili mici;
 - costurile suportate de furnizorul central în calitate de titular al contului în registrul garanțiilor de origine;
 - rezultatul financiar înregistrat în anul „t-1” de furnizorul central în procesul de decontare al dezechilibrelor aferente activității producătorilor de energie electrică din surse regenerabile, care fac parte din grupul de echilibrare pentru care este responsabil furnizorul central de energie electrică.
- 2) introduce mecanismul de calculare a prețului reglementat de furnizare al energiei electrice de către furnizorul central considerând că eventualele contracte reglementate pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile încheiate cu producători eligibili mari stabiliți în cadrul procedurilor de licitații vor fi înlocuite cu contracte pentru diferențe.

Rezultatele scontate în rezultatul intervenției propuse sunt următoarele:

1. Determinarea prețului justificat pentru energia electrică furnizată de furnizorul central părților contractante;
2. Transparentizarea procesului de calculare a prețului pentru energia electrică, luând în considerare doar cheltuielile strict necesare și justificate suportate de către furnizorul central;
3. Considerarea în cadrul proiectului de modificare a metodologiei a unor componente noi, necesare de a fi reflectate pentru a asigura desfășurarea unei activități de furnizare eficiente și fiabile.

Evaluarea rezultatelor scontate în cazul dat este destul de dificilă, deoarece nu se știe de câte ori va fi utilizată procedura de determinare a prețului energia electrică furnizată de FCEE.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Din punctul de vedere al autorilor prezentei note de fundamentare, nu există o opțiune alternativă pentru soluționarea problemei descrise, or neconsiderarea noilor componente în calcularea prețului pentru energia electrică furnizată de FCEE, ar duce la aplicarea unei proceduri incomplete de calculare a prețului energiei electrice furnizată de FCEE.

Acest fapt poate duce la suportarea de către furnizorul central a unor costuri suplimentare, care ar compromite desfășurarea unei activități fiabile ale acestuia.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Nu a fost analizat impactul asupra sectorului public considerând faptul că modificarea propusă nu implică un impact asupra structurii instituționale ale administrației publice. În același timp, nu sunt prevăzute acțiuni necesare privind reformarea structurală sau instituțională a entităților administrației publice. Funcțiile și competențele atribuite FCEE, nu afectează instituțiile publice.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea proiectului de modificare a metodologiei de calculare a prețurilor pentru furnizarea energiei electrice de furnizorul central nu presupune un impact financiar asupra bugetului public național, considerând faptul că toate cheltuielile privind furnizarea energiei electrice urmează a fi suportate de FCEE și respectiv de părțile contractante ale acestuia prin intermediul prețului reglementat.

De menționat aici că doar cheltuielile strict necesare și justificate urmează a fi incluse în costurile utilizate pentru determinarea și aprobarea prețurilor pentru furnizarea energiei electrice de către furnizorul menționat, funcția respectivă fiind în competența autorității de reglementare.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Un impact particular asupra sectorului privat în urma implementării noului act normativ, nu este previzionat, considerând că nu există costuri de conformare pentru IMM-uri sau alte entități care desfășoare o activitate economică.

4.4. Impactul social

Intrarea în vigoare a prevederilor actului normativ va avea un impact social nesemnificativ. La calcularea prețurilor pentru furnizarea energiei electrice se vor lua în considerare doar costurile strict necesare și justificate pentru a asigura desfășurarea la propriu a activității FCEE. Astfel va fi respectată transparența în procesul de formare a prețurilor.

Controlul respectării transparenței în procesul de calculare a prețurilor este în competența ANRE.
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal Nu este aplicabil.
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen Nu este aplicabil.
4.5. Impactul asupra mediului Nu este aplicabil.
4.6. Alte impacturi și informații relevante Nu este aplicabil.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională Nu este aplicabil.
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE Nu este aplicabil.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
Pentru respectarea transparenței în procesul decizional precum și în procesul de elaborare/modificare a actelor normative în conformitate cu Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional și Legea nr. 100/2017 privind actele normative, nota de fundamentare și proiectului de hotărâre cu privire la modificarea Metodologiei de calculare, aprobare și aplicare a prețurilor reglementate pentru energia electrică furnizată de către furnizorul central de energie electrică au fost expuse consultărilor publice prin plasarea pe pagina web oficială a Agenției la compartimentul (<i>Transparența Decizională/Proiecte supuse consultărilor publice</i>), concomitent cu solicitarea avizelor de la entitățile afectate de modificarea respectivă și alte părți interesate.   Au fost prezentate propuneri și obiecții din partea părților interesate și anume: Ministerul Energiei a prezentat 4 propuneri, toate fiind acceptate. Operatorul pieței energiei electrice a prezentat 6 propuneri dintre care 3 au fost acceptate.   Totodată, operatorul sistemului de transport Î.S. „Moldelectrica”, Furnizorul central de energie electrică și operatorul sistemului de distribuție al energiei electrice „RED Nord” S.A. au comunicat despre lipsa propunerilor sau obiecțiilor la proiectul dat.   Propunerile și obiecțiile recepționate de la părțile interesate au fost incluse în tabelul de sinteză plasat pe pagina web a Agenției, și considerate în cadrul definitivării proiectului de modificare al actului normativ.
7. Concluziile expertizelor
În conformitate cu art. 32 alin. (2²) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative proiectul Hotărârii și Nota de fundamentare a fost expediată spre avizare către Grupul de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, care prin scrisoarea Nr. 38-78-1746 din 17 februarie 2026, a comunicat, că actul normativ nu conține norme care reglementează activitatea de întreprinzător.   Respectiv, proiectul nu cade sub incidența prevederilor art. 3 din Legea nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător și nu necesită a fi avizat de către Grupul de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător.

Reieșind din normele legale menționate și în temeiul pct. 16 din Regulamentul Grupul de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1429/2008, proiectul de Hotărâre a Consiliului de administrație al ANRE privind modificarea Metodologiei de calculare, aprobare și aplicare a prețurilor reglementate pentru energia electrică furnizată de furnizorul central de energie electrică, aprobată prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 483/2017 a fost restituit fără examinare.

Considerând faptul, că Metodologia reprezintă un act normativ conform art. 6 lit. f) din Legea 100/2017 (actele normative ale autorităților publice autonome) pentru care expertiza anticorupție este realizată de autor în conformitate cu Metodologia de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte normative departamentale, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului Național Anticorupție nr. 6/2017, Agenția în procesul de elaborare a proiectului a priorizat interesul public, și a evitat în cuprinsul Metodologiei norme care pot genera la aplicare apariția riscurilor de corupție.

Subsecvent, în conformitate cu art. 37 alin. (1) al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul de hotărâre a fost expediat Ministerului Justiției pentru efectuarea expertizei juridice.

Urmare a examinării proiectului hotărârii Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică privind modificarea Metodologiei de calculare, aprobare și aplicare a prețurilor reglementate pentru energia electrică furnizată de furnizorul central de energie electrică, din partea Ministerului Justiției a fost recepționat avizul nr. 04/2-2316 din 04.03.2026, recomandările statuate în acesta fiind luate în considerare integral la definitivarea proiectului de modificare al actului normativ.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Pentru a implementa prevederile proiectului de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de modificare a Metodologiei nu este necesară modificarea altor acte normative.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Pentru punerea în aplicare a prevederilor actului normativ și atingerea obiectivelor, părțile responsabile de implementare - furnizorul central de energie electrică urmează să întreprindă măsuri de informare a publicului despre opțiunea de formare a prețurilor pentru energia electrică furnizată, care va include componentele noi.

De menționat, că instituțiile responsabile de implementarea prevederilor actului normativ au capacități materiale, umane și financiare, precum și nivelul necesar de competență pentru realizarea obiectivelor menționate. Se așteaptă ca efectul din implementarea prevederilor actului normativ să fie imediat, odată cu necesitatea ajustării prețurilor pentru furnizarea energiei electrice conform prevederilor acestuia.